

IURIDICA PRIMA

Institute for Legal – Economic Research and Education
Институт за правно-економски истражувања и едукација

8-ма Меѓународна научна конференција
ОХРИДСКА ШКОЛА НА ПРАВОТО - 2021
„Улогата и значењето на кодофикацијата на правото во
современите законодавства“

КНИГА НА АПСТРАКТИ

12-15 Мај Охрид 2022

8-th International Scientific Conference
OHRID SCHOOL OF LAW - 2021
„Codification of the Law: Its Role and significance in the
Contemporary Legislations“

BOOK OF ABSTRACTS

12-15 May Ohrid 2022

Издавач:

Институт за правно-економски истражувања и едукација

Ј У Р У Д И К А П Р И М А

Димо Хаџи Димов 8/1-1 Скопје, Република Македонија

iuridicaprima.mk

iuridicaprima@gmail.com

Publisher:

Institute for Legal-Economic Research and Education

I U R I D I C A P R I M A

Dimo Hadzi Dimov 8/1-1 Skopje, Republic of Macedonia

iuridicaprima.mk

iuridicaprima@gmail.com

За издавачот:

Проф. д-р Ангел Ристов

Претседател на Институтот IURIDICA PRIMA

For the Publisher:

Angel Ristov, Phd

Associate Professor Faculty of Law Iustinianus Primus

University "Ss. Cyril and Methodius"

Печати:

Стоби Трејд

Print:

Stobi Trejd

Institute for Legal – Economic Research and Education
IURIDICA PRIMA

Editor –in-chief: Professor Angel Ristov

Secretary: Ilija Rumenov, PhD

International Editorial Board:

PhD, Ivan Rushev, Faculty of Law, University “St. Kliment Ohridski” Sofia, Republic of Bulgaria; Phd, Mihail Malchev, Faculty of Law, University “St. Kliment Ohridski” Sofia, Republic of Bulgaria; PhD, Barbara Novak, Faculty of Law, University in Ljubljana, Republic of Slovenia; PhD, Velibor Korać, Faculty of Law, University in Podgorica, Republic of Monte Negro; PhD, Ilija Vukčević, Faculty of Law, University, Donja Gorica, Podgorica, Republic of Monte Negro; PhD, Nenad Tešić, Faculty of Law, University in Belgrade, Republic of Serbia; PhD, Novak Krstić, Faculty of Law, University in Nis, Republic of Serbia; PhD, Marko Bevanda, Faculty of Law, University in Mostar, Republic of Bosnia and Hercegovina; PhD, Radenko Jotanović, Faculty of Law, University in Banja Luka, Republic of Srpska, Bosnia and Hercegovina; PhD, Sanja Gongeta, Republic of Croatia, College of Applied Sciences Lavoslav Ružički in Vukovar, Republic of Croatia; PhD, Lidija Šimunović, Faculty of Law, University in Osijek, Republic of Croatia; PhD, Marko Tomljanović, Faculty of Economic and Business, University in Rijeka, Republic of Croatia; Seregin Andrej Viktorovich, Assistant Professor, Candidate on Legal Sciences, South Federal University, Rostov on Don, Russian Federation; PhD, Ivana Shumanovska Spasovska, Faculty of Law “Iustinianus Primus” University “Ss. Cyril and Methodius” Skopje, Republic of Macedonia; PhD, Lazar Jovevski, Faculty of Law “Iustinianus Primus” University “Ss. Cyril and Methodius” Skopje, Republic of Macedonia; PhD, Jovan Zafirovski, Faculty of Law “Iustinianus Primus” University “Ss. Cyril and Methodius” Skopje, Republic of North Macedonia; PhD, Ilija Rumenov, Faculty of Law “Iustinianus Primus” University “Ss. Cyril and Methodius” Skopje, Republic of North Macedonia; LLM, Ilija Manasiev, Faculty of Law “Iustinianus Primus” University “Ss. Cyril and Methodius” Skopje, Republic of North Macedonia; PhD, Toni Gjorgiev, Military Academy, Skopje, Republic of North Macedonia, PhD, Zoran Jovanovski, Military Academy, Republic of North Macedonia; PhD, Milica Shutova, Faculty of Law, University “Goce Delchev, Stip, Republic of North Macedonia; PhD, Bekim Nuhija, Faculty of Law, South East European University, Tetovo, Republic of North Macedonia; PhD, Arta Selmani Bakiu, Faculty of Law, South East European University, Tetovo, Republic of North Macedonia; PhD Irma Bairami, Faculty of Law, State University in Tetovo, Republic of North Macedonia; LLM, Marjan Kocevski, Notary Public, Skopje, Republic of North Macedonia; PhD, Laura Vorpsi, Faculty of Law University of Tirana, Republic of Albania, LLM, Aleksandar Shopov, judge, Republic of North Macedonia, PhD, Kaltrina Zekoli, Faculty of Social Sciences, University Mother Tereza Skopje.

Институт за правно-економски истражувања и едукација
ЈУРИДИКА ПРИМА

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Ангел Ристов

Секретар: проф. д-р Илија Руменов

Меѓународен уредувачки одбор:

Д-р Иван Русчев, Правен факултет Универзитет „Св. Климент Охридски“ Софија, Република Бугарија; Д-р Михаил Малчев, Правен факултет, Универзитет „Св. Климент Охридски“ Софија, Република Бугарија; Д-р Барбара Новак, Правен факултет, Универзитет во Љубљана, Република Словенија; Д-р Илија Вукчевиќ, Правен факултет, Универзитет Доња Горица, Подгорица, Република Црна Гора; Д-р Велибор Кораќ, Правен факултет, Универзитет во Подгорица, Република Црна Гора; Д-р Ненад Тешиќ, Правен факултет Универзитет во Белград, Република Србија; Д-р Новак Крстиќ, Правен факултет Универзитет во Ниш, Република Србија; Д-р Марко Беванда, Правен факултет Универзитет Мостар, Република Босна и Херцеговина; Д-р Раденко Јотановиќ, Правен факултет Универзитет во Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина; Д-р Сања Гонцета, Колеџ на применети науки Лавослав Ружички, Република Хрватска; Д-р Лидија Шимуновиќ, Правен факултет, Универзитет во Осијек, Република Хрватска; Д-р Марко Томљановиќ, Факултет за економија и бизнис, Универзитет во Ријека, Република Хрватска; Серегин Андреј Викторович, кандидат на правни наука Јужниот федерален универзитет во Ростов на Дон, Руска Федерација; Д-р Ивана Шумановска Спасовска, Правен факултет „Јустинијан Први“ Универзитет „Св. Кирил Методиј“ Скопје; Д-р Лазар Јовевски, Правен факултет „Јустинијан Први“ Универзитет „Св. Кирил Методиј“ Скопје; Д-р Јован Зафировски, Правен факултет „Јустинијан Први“ Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ Скопје, Д-р Илија Руменов, Правен факултет „Јустинијан Први“ Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ Скопје; М-р Илија Манасиев, Правен факултет „Јустинијан Први“ Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ Скопје; Д-р Тони Ѓоргиев, Воена Академија „Михајло Апостолски“ Скопје; Д-р Зоран Јовановски, Воена Академија „Михајло Апостолски“ Скопје; Д-р Милица Шутова, Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ Штип; Д-р Беќим Нухија, Правен факултет, Универзитет ЈИЕ Тетово; Д-р Арта Селмани Баќиу, Правен факултет, Универзитет ЈИЕ Тетово; Д-р Ирма Бајрами, Правен факултет, Државен универзитет во Тетово; М-р Марјан Коцевски, нотар во Куманово, Д-р Лаура Ворпси, Правен факултет, Универзитет во Тирана, Република Албанија, М-р Александар Шопов, судија, Република Северна Македонија, Д-р Калтрина Зеколи, Факултет за социјални науки, Универзитет „Мајка Тереза“ Скопје.

THE PHENOMENON OF LEADERSHIP MEETINGS IN THE MACEDONIAN POLITICAL SYSTEM: AN INFORMAL POLITICS THAT DETERMINES THE FORMAL POLITICS

Abstract: The adoption of the Ohrid Framework Agreement in 2001, contributed to the implementation of elements of consociational democracy in the Macedonian model of democracy. In that direction, after 2001, the Macedonian political elites began to use leadership meetings, which brought solutions to difficult issues on the Macedonian political scene. It is informal politics and informal institutions composed of party leaders of the biggest political parties and as such they are activated in a situation when formal institutions can not solve the burning political issues. Thus, leadership meetings represent the substitution of the formal institutions and the transfer of decision-making processes to a small number of political actors, who, after agreeing on delicate issues, transfer the decisions back to the formal institutions for their formal adoption and implementation. Since 2001 until today, such informal politics have been applied often in our political system, but in recent years it seems that major differences in their background, format and organization can be noticed. Despite the changes, the Macedonian political system has failed to remove these informal institutions. Unfortunately, over the years the Macedonian institutions often have ended up in a dead end when resolving delicate political issues, so the leadership meetings were the last and only mechanism for removing the blockades and moving the political process forward. As such, the leadership meetings in the short term have had some positive effects because they contributed to solving the most delicate political issues. However, in the long run, it seems that such informal politics and institutions cast a big stain on the functioning of the Macedonian democracy. Such a stain is a consequence not only of the fact that the formal institutions are substituted and passivated, but also of the fact that such leadership meetings are held on an ad hoc basis and without clear rules or firm guarantees that what has been agreed will be implemented in practice. Therefore, the leadership meetings are a vivid example for the Macedonian citizens that the system does not work and that in the end, decisions in the Macedonian society are made secretly, behind closed doors, by small number of people (party leaders) and not by the institutions of the system that have been elected to make, adopt and implement such decisions.

Key words: politics, political system, democracy, political parties, party leaders, leadership meetings.

ФЕНОМЕНОТ НА ЛИДЕРСКИТЕ СРЕДБИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ: НЕФОРМАЛНА ПОЛИТИКА КОЈА ЈА ОПРЕДЕЛУВА ФОРМАЛНАТА ПОЛИТИКА

Анстракт: Донесувањето на Охридскиот рамковен договор во 2001 година придонесе во македонскиот модел на демократија да се имплементираат елементи и од консоцијалната демократија. Во таа насока, по 2001 година македонските политички елити започнаа често да користат лидерски средби на кои се трагаше по решенија за тешките прашања на македонската политичка сцена. Станува збор за неформална политика и неформални институции составени од партиските лидери на најголемите политички партии, кои се активираат во состојба кога формалните институции не можат да ги решат горливите политички прашања. Така, лидерските средби всушност претставуваат супституирање на формалните институции и префрлање на процесот на одлучување кај мал број политички актери, кои откако ќе ги договорат деликатните прашања истите ги враќаат назад кон формалните институции со цел нивно формално донесување и имплементирање. Ваквата неформална политика од 2001 година до денес често се применуваше во нашиот политички систем иако во последните години се забележуваат разлики во нивната позадина, формат и организатор. Сепак, и покрај промените, македонскиот политички систем не успеа да се ослободи од овие неформални институции. За жал, македонските институции низ годините често завршуваа во ќорсокак при решавањето на деликатните прашања, па лидерските средби беа последниот и единствениот механизам за отстранување на блокадите и придвижување на политичкиот процес. Како такви, лидерските средби на краток рок имаа одредени позитивни ефекти бидејќи придонесуваа кон решавање на најделикатните политички прашања. Меѓутоа, на долг рок се чини дека ваквата неформална политика и неформални институции фрлаат голема дамка врз функционирањето на македонската демократија. Таквата дамка е последица не само на тоа што формалните институции се заменуваат и пасивираат, туку и на податокот дека ваквите лидерски средби се одржуваат ад хок и без јасни правила и цврсти гаранции дека договореното ќе се спроведе во пракса. Затоа, лидерските средби за македонските граѓани претставуваат сликовит пример дека системот не функционира и дека на крајот одлуките во македонското општество се носат тајно, зад затворени врати, од мал број луѓе (лидери на партии), а не од институциите на системот кои се избрани да креираат, донесуваат и спроведуваат такви одлуки.

Клучни зборови: политика, политички систем, демократија, политички партии, партиски лидери, лидерски средби.

*Marko Dimitrijević, PhD, Associate Professor,
Jean Monnet Module for European Monetary Law (MONELA) Academic Coordinator,*